

ప్రాచీన చరిత్ర యొక్క మూలాలు

Sources of Ancient History In Telugu | ప్రాచీన చరిత్ర యొక్క మూలాలు

గత కాలపు సంఘటనల గురించి సమాచారాన్ని అందించే ప్రధాన వనరులు చారిత్రక మూలాలు. చారిత్రక మూలాలు మాత్రమే మన గతాన్ని కాపాడగలవు. చారిత్రక మూలాలు చరిత్ర యొక్క ప్రాథమిక వనరులు మరియు గతం నుండి ఉద్భవించాయి మరియు సమకాలీన సామాజిక, సాంస్కృతిక మరియు రాజకీయ జీవితాన్ని వర్ణిస్తాయి. చారిత్రక మూలాలు రెండు రకాలు. అవి వ్రాత రూపంలో సమాచారాన్ని అందించే సాహిత్య మూలాలు మరియు మరొకటి వ్రాతపూర్వకంగా సమాచారాన్ని అందించే పురావస్తు మూలాలు.

Literary sources | సాహిత్య/వ్రాతపూర్వక మూలాలు

ప్రాచీన భారతీయ చరిత్రను పునర్నిర్మించడానికి సాహిత్య/వ్రాతపూర్వక మూలాలను మూడు ప్రధాన విభాగాలలో వర్గీకరించవచ్చు, (i) మతపరమైన, (ii) లౌకిక మరియు (iii) శాస్త్రీయ. ఇది (iv) సంగం సాహిత్యం మరియు (v) విదేశీ యాత్రికుల ట్రావెలర్స్ వంటి కొన్ని విభిన్న రకాల మూలాధారాలను కూడా కలిగి ఉంది.

Join Telegram
channel to the get
latest news

APPSC/TSPSC Sure shot Selection Group

Religious Sources | మతపరమైన మూలాలు

ప్రాచీన ప్రపంచ సమాజానికి మతం వెన్నెముక. భారతదేశం మినహాయింపు కాదు. అందువల్ల, ప్రాచీన భారతదేశంలో ప్రబలంగా ఉన్న వివిధ మతాలకు చెందిన పెద్ద మొత్తంలో కానానికల్/మతపరమైన సాహిత్యాన్ని మేము కనుగొన్నాము. ఇవి

అధ్యయనంలో ఉన్న కాలంలోని మతపరమైన, సామాజిక-ఆర్థిక అంశాలు మరియు రాజకీయ ఆలోచనలు మరియు భావజాలంతో పాటుగా వెలుగులోకి వస్తాయి.

అయితే, అటువంటి మూలాలను జాగ్రత్తగా ఉపయోగించాలి. ఎందుకంటే, అన్నింటిలో మొదటిది, మతపరమైన మూలాలు చాలావరకు మౌఖిక సంప్రదాయాల ద్వారా భద్రపరచబడతాయి మరియు వాటి వాస్తవ సృష్టికి వందల సంవత్సరాల తర్వాత వ్రాయబడ్డాయి. అదీకాక, 'మనకు-ఇప్పుడు-ఏమి ఉంది' అనేవి వాస్తవ రచనల సంచికలు. రెండవది, మతపరమైన సాహిత్యాలు ప్రధానంగా ఆదర్శవాద విధానంతో మార్గదర్శకత్వం అందించడానికి వ్రాయబడ్డాయి. అందువల్ల, అక్కడ ఏది వ్రాసినా, అది 'చేయవలసినవి మరియు చేయకూడనివి' రకమైన స్వభావం మరియు 'వాస్తవానికి' కాదు. కొన్నిసార్లు, పురాణాల వంటి గ్రంథాలు, క్రీ.శ. 4వ శతాబ్దంలో వ్రాయబడినప్పటికీ, అవి 1000 సంవత్సరాల క్రితం సృష్టించబడినట్లుగా మరియు సుమారు 1000 సంవత్సరాల తరువాత ఏదో ప్రవచిస్తున్నట్లుగా వ్రాయబడ్డాయి! అందువల్ల, అంతర్గత మరియు బాహ్య విమర్శ వంటి సాధనాలతో, చరిత్రకారుడు ఈ మూలాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు మరియు ప్రాచీన భారతదేశ చరిత్రను పునర్నిర్మించవచ్చు.

Vedic/Hindu literature | వేద/హిందూ సాహిత్యం

ఇది నాలుగు వేదాలు, బ్రాహ్మణాలు, అరణ్యకాలు, ఉపనిషత్తులు, షడ్-దర్శనాలు, షడ్-అంగాలు, సూత్రాలు, స్మృతులు మరియు పురాణాలు వంటి మూలాలను కలిగి ఉంది.

Buddhist literature | బౌద్ధ సాహిత్యం

బౌద్ధమతం ప్రజల మతం; అందువల్ల, వారి సాహిత్యం మరియు వారి భాష అనుచరుల వలె నిర్వహించబడ్డాయి. అందువల్ల, ఇవి ప్రాకృత (పాలీ), టిబెటన్, చైనీస్, సింహళి మొదలైన వివిధ భాషలలో ఉన్నాయి. వైదిక మతాన్ని సవాలు చేయడానికి, ఇవి సంస్కృత భాషలో కూడా వ్రాయబడ్డాయి. బౌద్ధ సాహిత్యం యొక్క విస్తారమైన భాగం, ప్రధానంగా, పితకాలు, జాతకాలు మొదలైనవి.

Foreign Literary Historical Sources | విదేశీ సాహిత్య చరిత్రక మూలాలు

విదేశీ యాత్రికులు మరియు చరిత్రకారుల రచనలు ప్రాచీన భారతీయ చరిత్రకు విలువైన మూలాధారాలను అందిస్తాయి. వీరిలో, కొందరు భారతదేశాన్ని సందర్శించారు మరియు మరికొందరు భారతదేశాన్ని సందర్శించలేదు (హెరోడోటస్, క్లెసియాస్, ప్లినీ, జస్టిన్ మొదలైనవి) వివిధ మూలాల నుండి పొందిన సమాచారం ఆధారంగా వారి ఖాతాల ఆధారంగా. ఈ ఖాతాలు భారతీయ చరిత్ర రచనలో ముఖ్యంగా కాలక్రమం సమస్యను పరిష్కరించడానికి సహాయపడతాయి. భారతీయ కాలక్రమం యొక్క చట్టాన్ని నిర్మించడంలో ఇవి చాలా ఉపయోగకరంగా ఉన్నాయి. విదేశీ మూలాలను నాలుగు వర్గాలుగా

విభజించవచ్చు - గ్రీక్-రోమన్, చైనీస్, టిబెటన్ మరియు అరబియన్. ముఖ్యమైన విదేశీ రచయితల రచనలు క్రింది పట్టికలో

పేర్కొనబడ్డాయి:

విదేశీ రచయితలు	సాహిత్య కృషి
మెగస్తనీస్	<ul style="list-style-type: none"> అతను గ్రీకు రాయబారి. అతన్ని సెల్యూకస్ నికేటర్ (పర్షియా మరియు బాబిలోనియా గ్రీకు రాజు) చంద్ర గుప్త మౌర్యుని ఆస్థానానికి పంపాడు. ఇండికా అనే పుస్తకాన్ని రాశారు. ఇండికా భారతదేశం గురించి వ్రాచిన ఐరోపాకు తెలిసిన మొదటి పుస్తకం. భారతీయ చరిత్రలో ప్రస్తావించబడిన మొదటి రాయబారి మెగస్తనీస్.
సుమా చియెన్	తన 'చారిత్రక జ్ఞాపకాలు' అనే గ్రంథంలో భారతదేశం గురించి వ్రాసిన మొదటి చైనీస్ రచయిత.
ఫా-హీన్	<ul style="list-style-type: none"> గుప్త పాలకుడు చంద్రగుప్త-II (విక్రమాదిత్య) పాలనలో క్రీ.శ. 399లో భారతదేశానికి వచ్చాడు. "Fo-Dyuo-Ki" అంటే బౌద్ధ దేశాల రికార్డులు అనే పుస్తకాన్ని రాశారు.
హ్యుయెన్ త్సాంగ్	<ul style="list-style-type: none"> హర్షవర్ధనుని పాలనలో భారతదేశానికి వచ్చాడు. అతను 13 నుండి 14 సంవత్సరాలు భారతదేశంలోనే ఉన్నాడు. పుస్తకం - "సి-యు-కి" అంటే పాశ్చాత్య ప్రపంచంలోని బౌద్ధ రికార్డులు ఈ పుస్తకంలో హర్షవర్ధనుడి జీవితం మరియు అతని కార్యకలాపాలు, పరిపాలన, మతం మరియు ఆనాటి విద్యా వ్యవస్థ యొక్క రికార్డు ఉంది. అతను "యాత్రికుల రాజు లేదా ప్రిన్స్" అని పిలుస్తారు.

Archaeological Sources | పురావస్తు మూలాలు

Inscriptions | శాసనాలు

మౌర్య శాసనాలు

- మౌర్య రాజు అశోకుడు తనను తాను "మగధిరాజ్ (మగధ రాజు)" అని పిలిచే ఏకైక అశోక శాసనం బట్టూ శాసనం.

- అశోకన్ అలహాబాద్ స్తంభ శాసనం అనేది నలుగురు వ్యక్తుల శాసనం - అశోక, కరువాకి, సముద్రగుప్తు మరియు జహంగీర్ శాసనం.
- అశోకుని యొక్క మొదటి కనుగొనబడిన శాసనం మీరట్ డిల్లీ పిల్లర్ శాసనం, దీనిని 1750 ADలో జోసెఫ్ టీఫింథాలర్ కనుగొన్నారు.
- అశోకన్ శాసనాలు సాధారణంగా బ్రాహ్మీ లిపి మరియు ప్రాకృత భాషలో వ్రాయబడ్డాయి.
- మన్సేరా మరియు షహాబాజ్ గద్దీలో (రెండూ పాకిస్తాన్లో) శాసనం ఖరోస్థీ లిపి (కుడి నుండి ఎడమకు వ్రాయబడిన లిపి) ఉపయోగించబడుతుంది.
- యర్రగుడి శాసనంలో (ఆంధ్రప్రదేశ్) శాసనం విషయం బ్రాహ్మీ లిపిలో వ్రాయబడింది, కానీ కుడి నుండి ఎడమకు.

దశరథుని నాగార్జున గుహ శాసనం

- ఈ గుహ శాసనాలు బీహార్లోని జెహనాబాద్ జిల్లాలోని నాగార్జుని కొండలలో కనిపిస్తాయి. శాసనం ప్రకారం, అశోకుని మనవడు 'దశరథ' అజీవిక సన్యాసులకు వర్షాకాలంలో నివసించడానికి మూడు గుహలను ఇచ్చాడు.

ఖరవేల యొక్క హాతిగుంఫా శాసనం

- 'భారతవర్ష' అనే పదం ప్రస్తావించబడిన మొదటి శాసనం ఇదే.

Coins | నాణేలు

- ముందుగా పంచ్ చేయబడిన నాణేలు కొండ, చెట్టు, చేపలు, ఎద్దు, ఏనుగు మొదలైన కొన్ని గుర్తులు లేదా చిహ్నాలతో పంచ్ చేయబడతాయి. అవి ప్రధానంగా చతుర్భుజ ఆకారాలలో ఉంటాయి.
- రాజుల పేర్లు మరియు పాలకుల బొమ్మలు, దేవతలు మొదలైనవాటిని వ్రాయడం ఇండో-బాక్టీయన్ రాజులు (వాయువ్య భారతదేశం యొక్క పాలకులు) ద్వారా ప్రారంభించబడింది. ఇండో-బాక్టీయన్ పాలకులు మొదట బంగారు నాణేలను విడుదల చేశారు.
- మొట్టమొదట శక పాలకుడు 'రుద్రదమన్' సంస్కృతంలో నాటి నాణేలను విడుదల చేశాడు.
- శాతవాహన పాలకులు తమ నాణేలను సీసం (ప్రధానంగా), రాగి, కంచు మరియు పోటీన్లలో విడుదల చేశారు.
- కుషాణ పాలకులు భారతదేశంలో మొట్టమొదటిగా బంగారు నాణేలను క్రమం తప్పకుండా మరియు పెద్ద ఎత్తున విడుదల చేశారు.
- గుప్తుల కాలంలో అత్యధిక సంఖ్యలో బంగారు నాణేలు విడుదలయ్యాయి.
- గుప్తుల బంగారు నాణేలను దీనార్స్ అని పిలుస్తారు, అయితే వెండి నాణేలను రూపక్ అని పిలుస్తారు.

Paintings | పెయింటింగ్స్

పెయింటింగ్ల ప్రారంభ ఉదాహరణలు భీంబేటక (మధ్యప్రదేశ్) రాతి ఆశ్రయాల్లో కనిపిస్తాయి. వీటిని మెసోలిథిక్ గుహ-నివాసులు అతని చుట్టుపక్కల ప్రకృతి నుండి రంగులు మరియు సాధనాలను ఉపయోగించి గీశారు. ఈ రాక్-పెయింటింగ్స్ ద్వారా మనం మెసోలిథిక్ ప్రజల జీవన శైలిని అర్థం చేసుకోవచ్చు; అతని జీవన విధానం, వేటాడే పద్ధతులు, అతని చుట్టుపక్కల ఉన్న వృక్షజాలం మరియు జంతుజాలం మొదలైనవి. ఆ తర్వాత, మనకు అందమైన పెయింటింగ్లు కనిపిస్తాయి, ముఖ్యంగా అజంతా నుండి ఆపై బాగ్ వద్ద. అజంతా యొక్క ప్రపంచ-ప్రసిద్ధ చిత్రాలు మనకు మతపరమైన భావజాలం, ఆధ్యాత్మిక ప్రశాంతత, ఆభరణాలు, దుస్తులు, విదేశీ సందర్శకులు మొదలైన వాటి గురించి సమాచారాన్ని అందిస్తాయి. మరియు ఈ చిత్రాల ద్వారా, సంబంధిత కాలానికి సంబంధించిన కళాత్మక యోగ్యత మరియు గొప్ప సౌందర్య భావాన్ని మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు.

Ancient History Related Articles:

వేదాలు తెలుగులో	చోళ పరిపాలన వ్యవస్థ - రాజ్యాధికారం
ఇండో-గ్రీక్ పాలన	భారతదేశంలోని వివిధ కాలాలలో ప్రాచీన నాణేలు
ప్రాచీన చరిత్ర యొక్క మూలాలు	బౌద్ధమతం - బౌద్ధమతం యొక్క మూలం మరియు చరిత్ర
బౌద్ధ గ్రంథాల గురించి తెలుగులో	పాల సామ్రాజ్యం
మౌర్య సామ్రాజ్యం పతనం	యజుర్వేదం గురించి తెలుగులో
జైనమతం - మూలం, చరిత్ర మరియు మరిన్ని వివరాలు	16 మహాజనపదాలు - రకాలు, మూలం & మరిన్ని వివరాలు

<u>శాకా సామ్రాజ్యం - మూలం, చరిత్ర, క్షీణత & మరిన్ని వివరాలు</u>	<u>మౌర్య పరిపాలన గురించి తెలుగులో</u>
<u>వాకాటకాలు - మూలం, పాలకులు మరియు ఇతర వివరాలు</u>	<u>దక్షిణ భారతదేశంలోని రాతి దేవాలయాలు</u>
<u>మౌర్య కాలం నాణేలు</u>	<u>ప్రాచీన భారతదేశంపై పర్షియన్ మరియు గ్రీకు దండయాత్రలు</u>
<u>పల్లవ సమాజం మరియు వాస్తుశిల్పం తెలుగులో</u>	<u>అశోక చక్రవర్తి (268 నుండి 232 BCE)</u>
<u>ఆసియా దేశాలతో భారతీయ సాంస్కృతిక సంబంధాలు</u>	<u>ప్రాచీన భారతదేశ చరిత్ర - వర్ధన రాజవంశం</u>
<u>కుషానా కాలపు నాణేలు తెలుగులో</u>	<u>గుప్త సామ్రాజ్యం యొక్క వారసత్వం మరియు క్షీణత</u>
<u>గుప్తులు మరియు వాకాటకుల ఆధ్వర్యంలో జీవితం</u>	<u>మౌర్య భారతదేశం తర్వాత సుంగ రాజవంశం</u>
<u>దక్షిణ భారతదేశపు ప్రాచీన చరిత్ర</u>	<u>మౌర్యుల అనంతర కాలం నాటి హస్తకళలు తెలుగులో</u>
<u>పల్లవుల మూలం మరియు పాలకులు</u>	<u>గుప్త సామ్రాజ్యం తెలుగులో</u>
<u>సింధు నాగరికత తెలుగులో</u>	<u>మహాజనపదాల సామాజిక మరియు భౌతిక జీవితం</u>
<u>మగధ సామ్రాజ్యం యొక్క విస్తరణ మరియు అభివృద్ధి</u>	<u>బౌద్ధ మండలి, బౌద్ధ మండలి జాబితా</u>
<u>విదేశీ దండయాత్రలు, బౌద్ధమతం, జైనమతం</u>	<u>ప్రాచీన భారతదేశ చరిత్ర - సంగం కాలం</u>
<u>మహాజనపద కాలం మరియు మగధ సామ్రాజ్యం</u>	<u>ఆర్యుల సంస్కృతి-నాగరికత తెలుగులో</u>

తెలుగు